

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre ..... 12 kor.
Fél évre ..... 6 kor.
Negyed évre ..... 3 kor.

Egyes szám ára ..... 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyilt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi vezérei illés közlemények intézőinek: **Füredi** szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10-12 órákban. Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába Könyvnyomda és Papírárgyár r. t. küldendők. Kiadóhivatali megbízott **Szigeti Béla** főkönyvelő. Egyes számok kaphatók: **Földes** Ede, **Cirner József** és **Gránfeld Dávid** kereskedésében.

Kéziratok nem adnak vissza.

Hangulatok.

(*) Az egyesült ellenzék szenvedélyes harcot indított a házszabályok módosítása ellen. Lapjai tele vannak hangulattal, melyben a tárgyilagosságot helyét az indulat foglalta el s a színezés nem engedi látni az igazságot.

Ellenzéki szempontból teljesen érthető a dolog. Az ellenzék érvényesíteni akar s ebben nagyobb segítséget keresve sem találhatna, mint a régi házszabályok.

De a ki az igazságot szereti és keresi: annak mélyebbre kell tekinteni a felületes színezésnél s az efemer hangulatok hullámai közül a biztos talajt nyújtó sziklára állani, a tárgyilagosságon gondolkodó ész szavára hallgatni.

Az történet, a mi előre látható volt, a minnek már a Bánffy ellen folytatott obstrukció idején meg kellett volna történni. A többség, mely minden parlamentáris felfogás szerint a nemzet többségét jelenti, elmozdította az akadályokat, melyeket a kisebbség rakott akaratának érvényesülése elé. A vivó széttepte azt a szabályosan megkötött beköt, melyet kezére hurkoltak, nehogy gyengébb ellenfeleiben kárt tegyen. Széttepte, mert az idegen iskolából elsajátított csellogások és a kötelek miatt nemcsak nagyobb erejét nem érvényesíthette, hanem már sebet is kapott s elete is veszedelmében volt.

Biz az nem szabályosan történt; de megmentette a többségi akaratnak, a nemzeti akaratnak érvényesülését, vagyis a parlamentárizmust.

Az erőszakot, mely lassu de biztos halállal fenyegette az alkotmányt, megállította romboló utjában a szabadelvű párt felébredt energiája.

Hisz a magyar parlament munkaképessége ijesztő sorvadást mutat hosszú idők óta. Alkotmányos életünk talaja időről-időre s legutóbb egyre sürűbben vulkanikus rázkódtatásoknak volt kitéve. Az obstrukció állandó tanyát vert politikai közéletünkben. A parlamentben az ellenzék korlátlan vetője uralkodott. Kivételes időkben, a mikor meg kell szabadulni egy jogtörő kormányrendszertől, vagy a mikor vissza kell verni a hagyományos katonai szellem túlságos követeléseit: ily kivételes időkben a kivételes fegyverek használata jogos lehet. De az ellenzék úgy járt az obstrukcióval, mint az éles fájalmaktól gyötört beteg a morfiummal: úgy hozzászólt, hogy immár nem tudott elleni nélkül. Alkalmazta is az obstrukciót derűre-borúra, okkal és ok nélkül, mint olyan harci eszközt, melyet igénybe nem veeni politikai becsületesség és hazaszerelés. És megbénult, meg kellett békülni a magyar parlamentárizmusnak. A többség már csak úgy alkotott törvényeket, ha szándékai előzetesen megkapták a többség legcsekélyebb töredékének a hozzájárulását is. Ez már nem volt többé parlamentárizmus, hanem a kisebbség uralma. Pedig a többségi elv megbénítása nagy veszedelmek csiréit hordja magában. Mert ha hozzátörődik a magyar parlament a kisebbség előtt való meghódoláshoz, hát akkor ama bizonyos bécsi hatalom bizonyára könnyebben találhat egy aulikus ellenzéki töredéket nemzetrontó céljainak megvalósítására, mint egy parlamenti többséget.

Nem is említhetjük itt fel azt a mindenféle kárt, ami az obstrukció nyomában szokott járni: az ex-lexet, a törvények tekintélyének súlyedését, a sztrájkok legkülönfélébb nemei, a zavart és izgatottságot, mely minden békés és sikeres működést és fejlődést lehetlenné tesz.

Az ellenzék, amely a maga kényelmes tanyáján megbolygatva érzi magát, küzdelemre készul minden erejéből. A képzelt ríktó színeivel festi a veszedelmeket, melyek bekövetkeznek, ha őt meg merik egy kissé szabályozni.

Ezen képzelt veszedelmek közül a legnagyobb, hogy Tisza István megakarja szüntetni a szólásszabadságot, véget akar vetni a nemzeti ellenállás lehetőségének, hogy az országot Ausztriának kiszolgáltassa.

Igazán vakmerő képzelettel kieszelt s elretentő gondolat, melyet — szerencsére — a tények rögtön lerontának. Az pedig, hogy összezavarják az ideiglenes

házszabályt a végleges revízióval: a dolgok mesterséges és rosszakaratu összelegyítése.

Tisza olyan házszabályt akar, amely biztosítja a parlament munkálkodását, biztosítja a teljes és korlátlan szólásszabadságot, biztosítja a nemzeti ellenállás lehetőségét a legteljesebb mértékben.

Az a javaslat, melyet Dániel terjesztett elő a képviselőházban, csak egy rövid s meghatározott időre és arra szolgál, hogy a felhalmozott munkaanyagot kellő időre fel lehessen dolgozni. Hisz a javaslat világosan kifejezi, hogy csak az 1905. évi költségvetést, a már megállapított ujoncz létszám egy évre való megajánlását, a horvát provizoriumot s az új házszabálytszabadságot tárgyalni. Sem mi más ügy nem tárgyalható az ideiglenes házszabályok érvénye alatt.

Az ellenzéki hangulat élénkisége érthető ugyan; de olyan emberek, a kik maguk is tudnak véleményt alkotni a közügyekben, a hangulatos küzdelemnek jelzavaikt kellő értékükre szállítják.

SZEMLE.

A kormány üdvözlése. A magyar kormányt az obstrukció lefegyverzésében kifejtett erőlyes magatartásáért üdvözölték ujabbán: A háromszékmegei, marosvásárhelyi, törökkanizsai, karánsebesi, bihar-megei, krassószörényi, rimaszombati, tolnamegei, nyitrai, kassai, nagybecskerekeli, sepsiszentgyörgyi, kovásznai, nagyajtai, etédi szabadelvűpártok.

A felkavarodott indulatrohalmok Budapest fővárosi ülésén is összeütköztek. Polónyi kiváncsi volt megtudni, hogy Halmos János polgármester, akiről tudva van, hogy mindég szabadelvűpárti volt, miért vett részt a fővárosi szabadelvű polgárai által a mult vasárnap rendezett gyűlésen, melyen a kormány és a szabadelvűpárt akcióját helyeselték. Polónyi és társai szerint a polgármester, még mint egyszerű hallgató sem jelenhetett volna meg s amidőn a közgyűlésen felállott, hogy az interpelláció folytán magát védelmezze az ildom-talan támadás ellen, a szólásszabadság barátjai a gyűlési rendszabály 85-ai mögé bujva, óriási lármát csaptak és nem engedték szólani. Egyszerűen megható ez a demokrata vonás Vázsonyi és társai részéről, de egyuttal nagyon jellemző az ellenzék vezérférfiaira nézve, kik az állami, vármegyei, városi tisztviselők felett folytonosan azért siránkoznak, hogy „terrorizmus alatt” nyögnek s ezért nem szólhatnak — szabadon!

A nyilatkozatok özöne megindult pro et contra. „Nyilt levél a választókhoz” ez a legfőbb államférfiak és államférfi színpadon látszani szeretők által kultivált módozat arra, hogy tulajdonképen az országhoz apelláljunk. Tisza híres ugrai levele indította meg az érdeklődést, majd a Perczel házelnök nyilatkozata, most meg az Andrássy Gyula gróf nyilt levele foglalja le a közfigyelmet. Ajánljuk mindenkinek, ha már elolvasta a kitűnő gróf nyilatkozatát, hogy olvassa el még egyszer. Ne nézze csak egyszerű újságizknek, jó azt elteenni jövőre is „pro memoria”. Okulhat belőle mindenki. El van benne erősen itélve az ellenzék szerencsétlen politikája, mert már oda jutottunk, hogy „a normális parlamenti küzdelemben sem riadnak többé vissza egyesek attól, hogy a parlamenti forradalom eszközeihez nyuljanak.” „Az ellenzék kényszerített arra, folytatja a gróf, hogy gyengítsük azokat a biztosítékokat, a melyeket liberális házszabályokban látok. Az ellenzék egy részének magatartása szorít arra, hogy szükítsük a Ház belső életének szabadságát. A kisebbségnek kisebbsége, pár erőszakos természetű ember ne akaszhassa meg a Ház tulajdonom többsége által kívánt munkásságot.” Andrássy gróf tehát szükségesnek tartja a házszabályok revízióját, de nem olyan módon, mint az a híres péntek esti gyűlésen történt, mert az sérti a jogrendet. Ezért

téhat kilépett a pártból, de nem csatlakozik az egyesült ellenzékhez, mert: „egy részének magatartása növelte naggyá azt a reakciót, mely a többséget olyan tettekbe ragadta, melyekre előbb még gondolni sem mert volna” és mert a királyhoz intézett felirattal a király személyét is beleakarták vonni a szenvedélyes harcba, holott „legszentebb érdekeinknek ártunk, ha a király személyéhez kapcsoljuk a többségnek és az egyedül felelős kormánynek tényeit.” Egyszóval: Andrássy gróf igen szépen, igen okosan beszél, de azzal a magatartásával, hogy sehova sem csatlakozik, és összefont karokkal nézi az ország rettenetes helyzetét, azzal nem segít sem ő, sem társasága a bajon. Tisza gróf megpróbálta a helyes, korrekt utat a házszabály revízióra azon indítványával, hogy küldjön ki a Ház egy 21 tagból álló bizottságot. A felelet reá az ellenzék részéről egyhangu tiltakozás, visszautasítás és — obstrukció lett. Nem láttuk, nem hallottuk akkor Andrássy grótot a maga helyén sem a Házban, sem a klubban. Persze: mert az ellenzék fanatikus ellenzése ellenében nem volt és most sincs egy mentő gondolata sem, legfeljebb az a gyöngye reménye, hogy kitombolva dühét, majd lehet vele okosan és igen szépen beszélni. Lehet, hogy most Tisza kemény csapása, melyre csak a végszükségben határozta el magát, talán fogékonyabbá teszi a sziveket minden oldalon az okos, becsületes kiegyezésre. De mielőbb ám, mert ez nem pusztán a pártok hanem a haza, tehát mindnyájunk közös érdeke.

Szell Kálmán lemondott mandátumáról. A jog törvény és igazság híres jelszavával küzdő államférfi azóta, hogy lelépett kormányelnöki tövises állásáról, nem vett részt a Ház tanácskozásában. Legtöbb furcsa tapasztalatot az ellenzék lojalitásáról ő sorolhat fel a híres „passiv resistentia” idejéből és Apponyi kiváló „támogatását” senki kellemetlenebb módon nem tapasztalta, mint ő. De hát orvosszert ő sem tudott kitalálni s nemes törekvései hiábavaló fáradozásnak bizonyultak. Az ellenzék pedig krokodil-könnyeket hullatott távozásakor s rózsaleveleket hintett a tövisekre, melyeken elvonulni — kényszerítette.

Méltó volna mégis gondolkozni azon, hogy egy olyan házszabály-revizio, melynek érvénye csak is egy évre szól, és amely csak is az 1905. évi költségvetésre, az 1905. évi régi létszámú ujoncz megajánlásra, és a Ház által — pártkülönbség nélkül — választandó bizottság által készített házszabály-javaslatra terjed ki, érdemes-e arra, hogy az ellenzék felfoldítsa az országot és ellenségekké tegyék jó barátainkat? Az inséges esztendőnek ez lesz a legnagyobb insége és csapása közéletünkre nézve, ha a szenvedélyeket okos, becsületes felvilágosítással le nem csillapítjuk. Néktünk erdélyi részielnek, különösen alsófehérvármegyeieknek ez nagyon is szükséges nemzeti kötelességünk volna.

A román nemzetiségi kérdés.

Irta és az „Országos Magyar Egyesület” gyűlésén felolvasta **Solymosi Elek.**

Ha egy népet tökéletesen megakarunk ismerni, nemcsak a hibáit, de a jó tulajdonságait is meg kell vizsgálnunk. A románság megismerésének feladatánál — az adott viszonyok közt — igazán nem tudom, hogy melyik a helyesebb út, vajjon az-e, ha folytonosan a hibáit csapjuk szemébe a népnek, vagy az, ha a vonzó tulajdonságaival számolunk. Akármint legyen is, annyi bizonyos, hogy a gyengébbik félt mindig jobban meg lehet nyerni a szeretettel s a magunk erőproduktói nélkül, mint az erkölcsi és fizikai hatalom összes fegyvereivel. A románság és bármelyik nemzetiség is az őszinte szeretetet — akár társadalmi, akár politikai tekintetben — megéri.

A magam részéről a multban nem tettem egyebet, mint szerettem a románságot, s szeretetem őszintén nyilatkozott meg. Kisugárzott az minden szavamból, minden tetteimből, minden gondolatomból. De hogy is ne?! Hiszen 1848-ban édesapámat meg akarta ölni a velünk

szemben lakó magyar paraszt — Székely István, akivel atyám mindig csak jót tett és megmentette életét egy román, Csungán Tódor, akivel atyám soha semmi jót sem tett.

Szerettem a románságot, mert meggyőződtem e nép rendkívüli becsületességéről, hihetetlen szerénységéről. Keblemre öleltem, mert meg voltam győződve, hogy a románság — mint államalkotó elem — a világban a legjobbak közt való.

Ezen sarkallik az én ugynevezett nemzetiségi szubjektív politikám.

E felolvasások és vitakozások a szőnyegen levő kérdéssről csak akkor fognak hü képet adni, ha a megrovást provokáló tulajdonságok mérlegelésénél latba vetjük ama rokonszenves és vonzó tulajdonságokat is, melyek a serpenyőt a nemzetiségek javára billentetik.

Vitakozásainknál vigyáznunk kell, hogy ne áltassuk magunkat semmi tekintetben. A statisztika csalhatatlanságával szemben meg kell gondolnunk, hogy a politikai életben épen úgy megvannak a kivételes esetek csalfa tünetei, mint akár a hősiélet tisztességében.

A politikában nem mindig a szőnyegen vett igazság a fő, mert döntő ereje lehet a méltányosságnak, az elnézésnek és a megbocsátásnak is.

Vessünk egy pillantást a forradalmi eseményektől a mai napig lefolyt időre. Mit tapasztalunk? Azt, hogy a politikai felfogás, a közigazgatás szelleme: a 48-iki események elkeseredéséből alakult ki. E felfogásból hiányzott a bocsánat ösztönzése, ami a viszonyok javulását s a konszolidáló törekvéseket teljesen illuzóriusokká tette. A román néppel való érintkezés nem volt egyéb, mint amolyan törvényszerű dacolás, s a gyöngeség és tudatlanság ellen sorakoztatott paragrafus-gyűjtemény.

A társadalmi érintkezés igen gyakran a románok kicsinyléséből és lenézéséből vette a maga képtelen eszközeit. Az intező körök előtt a román nemzetiségi ügy — a nagy politikával szemben — semminek látszott. A fővárosi sajtó ezt a semmit — mint egy önkéntelenül — a vidéki sajtóra bízta, s ez — rossz szándék nélkül bár — de játszott a tüzzel. A vidéki sajtó némely része — igen gyakran — a román lezárta, kigunyolta s ahol csak lehetett neveltségessé tette.

A kigunyolás pedig — a dolog természeténél fogva — a román szívekben nagyobb gyűlölséget teremtett, mint a forradalomnak minden furiai. Mert, hogy az ember a gunyt és neveltségességet nehezebben tudja megbocsátani, mint akármiféle kudarcát: annak lélektani oka van.

A román nemzetiségi kérdés nagyon komplikáltnak látszik, de csak azok előtt, akik kizárólag doktrinér irányban foglalkoznak vele. Pedig itt komplikációról szó sem lehet. Mert az ugynevezett román sérelmek egy pár hónap alatt elintézhetők.

Nézzük miről van szó. Mi az a min a demagógok nyargalni szoktak?

A nemzetiségi törvény általánosságban s a cenzus különösen, a miknek revízióját magunk is óhajtjuk.

(Folytatjuk.)

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldal terjedelemben jelenik meg.**

— **Előfizetőinket felkérjük, legyenek szivesek a hátralevő előfizetéseket mielőbb beküldeni.**

— **Zeyk Dániel,** Alsó-Fehér megye főispánja, Budapestről, hol a ref. zsinat ülésén vett részt, f. hó 25-én székhelyére, Nagyenyedre érkezett.

— **Szász József,** Alsó-Fehér megye alispánja, f. hó 25-én Balázsfalvára utazott s az egész napot a szolgabírói hivatal vizsgálásával töltötte.

— **Az időjárás** f. hó 25-re virradó éjjelen déli szél következtében megenyhült és esőre változott.

— **Kinevezés.** Bihari Béla állami elemi fiúiskolai tanítót a gyulafehérvári róm. kath. főgimnáziumhoz tornatanárrá nevezték ki, minek folytán előbbi állásáról való lemondását beadta.

— **Hymen.** F. hó 20-án kötött házasságot Sándor Lajos budapesti vakok intézeti tanár Sándor Ilonával, Sándor Ignác m. kir. adópéztárnok leányával. Tanuk Vajda Ferencz székelyudvarhelyi és Incze Lajos vizaknai ev. ref. lelkészek voltak.

— **Esküvő.** Szathmáry Jenő, törekvő fiatal asztalosmester, ma délután tartja esküvőjét Horváth Mariskával, Mátyás Lajos polgártársunk gyámleányával. Násznagyokként Graef Antal és Hegyi János szerepelnek. Boldogságot az ifjú párnak.

— **Eljegyzés.** Ifj. Káló Géza kedvelt cigány-pirmásunk eljegyezte Pista Károly leányát Emmát Szászvárosban. Gratulálunk.

— **Felolvasó est.** A művészettörténeti ciklus negyedik estjén, f. hó 26-ikán Halmágyi Antal tanár tartott igen érdekes felolvasást a római és ókeresztény építkezésekről, nagy közönség jelenlétében. A felolvasásról jövő számunkban készletesen referálunk.

— **A vízvezeték érdekében.** Ötven aláírással ellátott felhívás küldetett szét a napokban Nagyenyed város polgáraihoz. A felhívás a következő: „Tisztelt Polgártársak! Elérkezett-e a nagyenyedi vízvezeték megépítésének ideje? Mondjátok meg! Töletek függ a ti nyilatkozatokatok dönt a kérdésben. Mi úgy gondoljuk, hogy elérkezett ez az idő. Tíz év előtt a városi tanács akarta, ti nem! És természetes is, mert akkor még Kolozsvár, Brassó és Nagyszeben polgárai sem bírtak ilyenmel. Azóta megcsinálták. Sőt már Segesvárt polgárai is. A szellemi sorrendben ily városok után már következnie kell Nagyenyed polgárai igen nyilatkozatának is. Kisebb helységeket már előbb is csináltak vízvezeteket, de csak ott, hol egy ember akaratától függött. Mint Balázsfalván az érsek, Marosújvárt bányatanácsos. A megye városi polgárai közt nektek a kell lenni e kérdésben az elsőnek, a régi hagyomány erejénél fogva. Mellekelten közöljük a hozzávetőleges vízvezetési díjtervezetet azon keréssel, hogy azt jóakaratu figyelemmel áttekintvén, az esetben, ha a vízvezeték létesítését előmozdítani kívánjátok, a saját házatokban való bevezetés iránt a mellékelt válaszban nyilatkoznai sziveskedjétek, minden további kötelezettség nélkül.“ Ezután a díjtervezet van közölve, melyből látható, hogy a vízvezeték nem ró nagyobb terhet városunk lakosaira, mint a mennyibe eddig a vízzel való ellátás került.

— **Óriási sertések Verespatakon.** Verespatak lakossága f. hó 22-én érdekes látványosságnak volt tanuja ugyanis; a főszolgabíró két hatalmas sertést öletett, melyek egy világhírlítésben is bámulat tárgyát képezték volna. Az egyik saját nevelésű valódi magyar mongolicza, a másik pedig Budai Illés nagybirtokos neveltje, a mely jorksiri és váleadoszului keresztezésből származott. Az állatok valóságos monstrumok voltak. A magyar mongolicza szalonnája a hátán 18 cmtr. vastag volt, a többi része is ugyszólván csupa zsír és kövér-ség, úgy hogy husnak csak a nyoma látszott. Sulya levágás után belek nélkül 215 kiló volt. Még csodálatra méltóbb volt a másik állat, mely az előbbinél hasonlíthatatlanul nagyobb volt; szalonnája 18½ cmtr, sulya levágás után belek nélkül 282 kiló volt.

— **A csombordi rizling** világszerte ismeretes és nevezetes. A fillokszéra ezt a hegyet is megtámadta, új birtokosa, br. Kemény Árpád, most gőzekével felforgatja és rekonstruálja.

— **Merész betörés.** Folyó év november hó 2-án éjjel, ismeretlen tettesek, mogosi Dávid Regina papné boltját betörték, honnan 300 koronányi arucikket vittek el, u. m. dohány, zsír, hár, szallona stb.; egy pénztárczából pedig készpénzt és több kötelezvényt 800 korona értékben. Hihető dolog, hogy ezen betörés élén mogosi Kosztea Vaszlíe Daján volt, ki hét hónappal ezelőtt szabadult ki a nagyenyedi fegyházból, hol 40 különféle lopás és betörésért, több évig ült. A csendőők nyomoznak. A nyomozás alkalmával alapos gyanu forogván fenn Kosztea Vaszlíe Daján ellen, ez a községből eltűnt. Vajha most is szabadabb keze volna a csendőrségnek!

— **Magyar czimer** vagy korona ékítményszerű használata a magyar iparczikkekben. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter urnak f. hó 16-án 61071 sz. a. kelt rendelet alapján köztudomásra hozza, hogy a midőn hazai származású iparczikkeken a magyar korona vagy czimer pusztá ékítményképpen használtatik, minden vonatkozás nélkül az előállító vagy elárúsító személyére vagy czégre: ez nem tekinthető az 1883. évi XVIII. t.-cz. szerint minősülő czimer használatnak s az ily czimer használat az idézett törvény korlátozás alá nem esik. Idegen iparczikkeken azonban a magyar czimer vagy korona ékítményképpen használata tiltva marad továbbra is, sőt a miniszter úr

utasította az iparhatóságokat, hogy a tudomásukra juto ilyen esetekben az illető ellen az ipartörvény 58. §-a értelmében a kihágási eljárást indítsák meg.

— **Takarmányszállítási díjkedvezmény** a kereskedők részére Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület kolozsvári kerülete az érdekel kereskedői körök tudomására hozza, miszerint a O. M. K. E. központtól vett távirati értesítés szerint a takarmányhiány enyhítése czéljából a mezőgazdák számára a takarmányneműk szállítására engedélyezett vasúti szállítási díjkedvezmény egyenlő előfeltételek mellett a közvetítő kereskedők részére is megadott.

— **A m. á. v. üzletvezetősége** értesíti az utazó közönséget, hogy 1904. évi december hó 1-én a nagyvárad—kolozsvár—tövisi és székelykocsárd—marosvásárhely—szászrégeni vonalrészekben részleges menetrend változás fog életbe lépni azon módosítás következtében, hogy a Kolozsvár—Nagyvárad között az 515 sz. személyvonat megszűnik s helyette Kolozsvártól Nagyváradig az 503 sz. gyorsvonat és Csucsától Nagyváradig az 549 sz. személyszállító tehervonat lesz rendszeresítve. A menetrend változást és a személyszállító vonatok menetrendjének ezzel kapcsolatos módosításait a következőkben közöljük: I. Nagyvárad—Kolozsvár közt: 1. Az 515 számú személyvonat megszűnik. — 2. Az 503 sz. gyorsvonat indul Kolozsvárról reggel 5:23 p.; érkezik Nagyváradra d. e. 8:36 p. — 3. Az 508 sz. személyvonat indulása Nagyváradról marad. Az 508 sz. személyvonat érkezik Kolozsvárra reggel 6:59 p. — 4. Az 546 sz. szem. száll. teher vonat indul Csucsáról éjjel 2:45 p.; érkezik Kolozsvárra reggel 6:15 p. — 5. Az 549 sz. szem. száll. teher vonat indul Csucsáról éjjel 2:53 p.; érkezik Nagyváradra reggel 6:25 p. — II. Tövis—Kolozsvár közt: 6. Az 515 sz. személyvonat indul Tövisről éjjel 12:43 p. Sz.-Kocsárdról éjjel 1:56 p. Aranyosgyéresről éjjel 2:35 p. érkezik Kolozsvárra éjjel 4:20 p. — 7. Az 516 sz. személyvonat indulása Kolozsvárról marad. Az 516 sz. személyvonat indul Aranyosgyéresről éjjel 12:38 p. Sz.-Kocsárdról éjjel 1:15 p. érkezik Tövisre éjjel 2:21 p. — III. Sz.-Kocsárd—Szászrégen közt: 8. A 7012 sz. személyvonat indul Sz.-Kocsárdról éjjel 2:01 p. érkezik Marosvásárhelyre éjjel 4:50 p. — 9. A 7014 sz. vegyesvonat indul Marosvásárhelyről éjjel 5:06 p. érkezik Szászrégenbe reggel 6:35 p. — 10. A 7013 sz. vegyesvonat indul Szászrégenből d. e. 7:34 p. érkezik Marosvásárhelyre d. e. 9. órakor.

Szerkesztői üzenet.

Csendes este nem közzöltük.

S. G. Levele lapunk befejeztek, tehát elkésve érkezett.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvény-társaság könyvnyomdájában.

Sz. 2125—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Pátria balázsfalvi takarékpénztár r.t. végrehajtónak Strezsán János a Simoné és társai végrehajtást szenvedő elleni 117 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a buzásboosárdi 88 sz. tkjvben A + 8 r. sz. 242, 243 hr. sz. házass beltelkükre 615 kor. s a 2. r. sz. alatt bejegyzett 2255,350710-ed rész közös legelőbéli illetményre 174 kor., Mosnyák Maximnak a buzásboosárdi 170 sz. tkjvben A + 10 r. sz. 617, 618 hr. sz. házass beltelkükre 385 kor., az A + 11 r. sz. 1577/1 hr. sz. 19 kor., Ogréan Marián a Sándorénak a buzásboosárdi 419 sz. tkjvben A + 2 r. sz. 2015/1 hr. sz. 505 kor. s végül Strezsán János a Simonénak a buzásboosárdi 569 sz. tkjvben A + 6 r. sz. 322, 323 hr. sz. házass beltelkükre 440 kor., összesen 2138 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi december 21-ik napján d. e. 10 órakor Buzásboosárd községházáján tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozők kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának tizszázalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében bánatpénzt csak a jbróságúali előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint teleknyvi hatóságtól.

Balázsfalván, 1904. évi augusztus hó 3-án.

Csiszér,

kir. albró.

486 1—1

STEIN S. és Társa

Első erdőlyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVÁRT,

— Mátyás király-tér 2. sz. —

Szülők figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt szülők figyelmét kizárólagos gyermekruha üzletre felhívni. Iskolába járó leány- és fiúruhák 1 évesőtől 14 évesig. Torna ruhák. Őszi és téli kabátok, fehérneműk, kötények, kalapok harisnyák nagy választékban, jó formában és kivitelben jutányos árban kaphatók.

Vidéki rendeléményél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint

— a legújabb formában, és kényelmes viseletű. —

Szíves partfogást kér

STEIN S. és TÁRSA.

Mű

Az alulírt társaság a 1904. évi 6256/2, 6257/2 foglalt volt utján a legújabb A 1427 fekvőnek letelepítési bel. kir. tör. 1904. évi 1427. számú ügyvéd Ada. 1904. évi 1427. számú ügyvédi irodájában. Ezen 1904. évi 1427. számú ügyvédi irodájában. Ezen 1904. évi 1427. számú ügyvédi irodájában.

Az árv. 1904. évi 1427. számú fog. megköt. fizetve 484 1—1

967. szám.

1—904.

A vall. 1904. évi 1427. számú nagylaki 16604 kor. iskola fel. 1904. évi 1427. számú

A fent. 1904. évi 1427. számú napjának d. e. 10 órakor

A versei. 1904. évi 1427. számú 10 óráig ben érkeze

Minde. 1904. évi 1427. számú ajánlat ada költségössz. tolandó

A szó. 1904. évi 1427. számú szaki műve m. kir. áll. talos órak

Magy. 1904. évi 1427. számú Nagy

Töl. 1904. évi 1427. számú különb. 1500 da

utján e. 1904. évi 1427. számú igazgat. ber 27-

Nag. 1904. évi 1427. számú 481 2—2

Szám. 1904. évi 1427. számú

Műmalom eladás.

Az alulírott brassói bank és raktárház részvénytársaság a brassói 9433. sz. tjkben A + 6253/2, 6256/2, 6257, 6261, 6301 6300/2. hrsz. alatt foglalt volt Binder fele lisztelő malmot árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fogja adni.

A 142708 kor. 46 fillér bírólag megbecsült fekvőnek leírása s a beeslése eredetiben a helybeli kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnal 1904 évi 3793. szám alatt, vagy kivonatban ügyvéd Adam Károly úr irodájában a hivatalos órák alatt, az eladási feltételek pedig az említett ügyvédi irodában betekintheők.

Ezen irodában a szóbeli árverés **folyó évi december hó 6-án** délelőtt kilencz órakor 40200 kor. kikiáltási ár mellett meg fog tartatni, mely árverésnél az árverezni szándékozónak 4020 kor. bánatpénzt kell készpénzben letenniök.

Az árverés berekesztése után a legtöbbet ígérővel az írásbeli adás-vevési szerződés akkor fog megkötettni, mihielyt a vetelár teljesen be lesz fizetve.

A brassói bank és raktárház részvénytársaság.

967. szám. 485 1-1

Hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr ó nagyméltósága 1902. évi 63162. sz. alatt és 1904 évi 22524. sz. alatt kelt rendeleteivel a **nagylaki** állami elemi iskola felépítését 16604 kor. 51 fillér és a **pókafalvi** állami elemi iskola felépítését 12393 korona 79 fillér költségösszeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása czéljából az **1904. évi december hó 14-ik** napjának delelőtti 10 órájára a nagyenyedi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kütözött nap d e 10 órájáig a nevezett hivatalhoz adják be, a későbbben érkezettek figyele nem fognak vétetni.

Mindenik iskolára külön boríték alatt külön ajánlat adandó be, az ajánlathoz az engedélyezett költségösszeg 5% ának megfelelő bánatpénz esatolandó

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekintheők.

Magy. kir. államépítészeti hivataltól Nagyenyeden, 1904. november 20-án.

Tölgyfa-széldeszkek,

különböző nozzuságban, körülbelől 1500 darab egy tömegben, **árverés útján eladtnak a kollégium jószágigazgatósági irodájában f. év november 27-én d. e. 9 órakor.**

Nagyenyed, 1904. nov. 18.

A Bethlen-kollégium jószágigazgatósága.

481 2-2

1904. évi 5310. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A marosújvári m. kir. főbányahivatalnak az 1905. évben szükséges levend hatezer (6000) köbméter **usztatlan hasábos bükktüzfára**, mely mennyiségnek fele az első felében, második fele pedig 1905. év szeptember hó végeig lesz a bányatelepen az iparvasut szomszédságában ezen ezélra kijelölt helyen, a részletes feltételekben körülírt módon felrakasolva — átadandó.

A szállítandó tüzfifa egy év s vágásból eredőnél fiatalabb és két éves vágásból eredőnél idősebb nem lehet, továbbá hasábos minőségűnek, tehát selejtes hulladékoktól mentesnek kell lenni.

A fentebbi tüzfifa mennyiség szállítását elvállalni szándékozók felhivatnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és a vállalat után esedékes 5%-os bánatpénzzel felszerelt, a köbméterenkénti egységárakat számokban és szavakban kifejezetten tartalmazó ajánlatukat **folyó évi december hó 6-án** delelőtti 10 óraig „Ajánlat tüzfifa szállításra” feliratu borítékban lepecsételve, ezen m. kir. főbányahivatal főnökéhez adják be.

Az általános árlejtési és szerződési feltételek, a m. kir. főbányahivatal kiadói, vagy a szertárnoki irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekintheők.

Magyar királyi főbányahivatal. Marosújvár, 1904. évi november hó 17-én.

KRASSOWSKY R.

női és férfi divat-üzlet
GYULAFEHÉRVÁR, Európa szálló mellett.

Újonnan berendezett, a jelenlegi viszonyoknak megfelelő elsőrangú **férfi és női divat-üzlet**

ahol a legjobb minőségű árúk kaphatók u. m. kész női és gyermek felőők, selyem, gyapjú és mosó női ruhakelmék, selyem és batist blous kelmék, Ernyők, derékfűzők, keztük, kalapok, fűzőgöny, szőnyeg, férfi- és női fehérmunkák, pipere-czikkék, belősrútk és minden szakmába vágó divat-czikkék a legjobban és legolcsóbban beszerezhetők. **Vidéki megrendelőink részére minták és árjegyzékek ingyen küldetnek. Valamint megbízottunk rendelkezésükre áll. Kőlozsvári főokintézetem női kontekeztióban szintén a t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánlom.** 65 52

Javítások elvállaltatnak.

GERGER KÁROLY

esztergályos
NAGYENYED, Rózsa-utca

Műhelyemben készülnék esont és faesztergályozott munkák, u. m. különleges készítményű pipa-szár, pipa és szipka árúk, parafás hordó espok, butorrészletek, tea és diaz usztalok, fali polczok képeretek, teke és tekegolyók, klópi párnák és botocs kák, stikkoló rámkák, sakk garnitúrák. Megrendelhetők továbbá minden és szakmába tartozó esont és fafaragászi munkák.

Vidéki megkereséseket gyorsan és pontosan eszközölök

Esőernyők és napernyők esont, fa és vasmunkáitai elvállaltatnak.

Tisztelettel 310 ö - 52

GERGER KÁROLY

esztergályos.

Javítások elvállaltatnak.

Nagyenyedi kiegészítő takarekpénztár p-t.

Alapítóke: 300,000 korona.
Tartalékalap: 120 000 korona.

Előnyös kölcsön t ad betéltárára megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitű pénzüintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves örszói díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6 1/2% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellei számtól le

Betéteket kedvező kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9 - 12, d. u. 3 - 4 óraig.

SZŐCS FARKAS

uri és polgári divatszabó
Főter 24. NAGYENYEDEN. Várépület.

Ért. szöcs a helyi és vidéki n. e. közönséget, hogy Becsben töltött szabászati tanulmányutamról haza érkezven, több év t. felfűlő férfiszabó üzletemet a modern követelményeknek megfelelőleg a legkényesebb díszes, Főter 24-ik szám alatt rendeztem be.

Műhelyemben a férfidivat minden változatossága mellett egyszerű kivitelű fagonok készülnék, angol és francia szabászati kivitelben.

Szövetmintákat készítségel becsátok a n. e. közönség rendelkezésére.

Vidéki megrendeléseknél elég a mérték meghatározása. Megbízásokat és megrendeléseket olesebban vállallok el, mint hasonló tudással rendelkező nagyvárosi szabók.

Kiváló tisztelettel

SZŐCS FARKAS,

uri és polgári szabó

402 12-52

ALAPITTATOTT 1871-ben.

DUCHONY és Társa KÖLOZSVÁRT

asztalos, mű-kárpitos, díszítő és butor-raktáros.

Elvállal minden e szakmába vágó kárpitos és asztalos munkákat minden kívánalmaknak megfelelően tartós és praktikus kivitelben.

Továbbá felhívom az érdeklődő közönség becses figyelmét, több év óta áldozattal és fáradsággal járó kísérletezés után sikeresen megoldott

moly elleni praeparálásomra.

Minden moly-evelt vagy ezen okból megóvándó butorok praeparálását felelősség mellett eszközölöm.

Fal-kárpitozást (tapétázást) eddig még ismeretlen módszerrel, tartósságáért 10 évi jótállással elvállallok. Altkalm kárpitozott fal fertegmentes.

Ragaszon el van látva féreg elleni szerrel, mely az emberi szervezetre nem ártalmas, azonban rovarok ellen gyors hatású.

Szíves bizalmukat továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

128 2-52 **DUCHONY és TÁRSA.**

Fogorvos Perl József

American Dentist
464 6-2

10 napokban. Enyvedre érkezés és néhány napig a „Két Hattyu“ szállodában fog rendelni

Részveny kiállításán kitüntette szép és jó munkáért

Udvari és Társa

kocsigyártó cég

legnagyobb készletet tart, új kocsikból, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsik laekirozást, belőlesi kivanat szerint Kivánatr. árjegyzéket küld.

Használt

kocsit

becséről 23 88 - 100

Megrendeléseket készítségel teljesít. Vidéki írásbeli megkeresésekre szonnal válaszol. A n. e. köz nseg eddig irántunk tanúsított nagybecsű pártfogását jövőre kérve, mely tisztelettel

UDVARI és Társa

KÖLOZSVÁRT, Radák utca: Zöllyfa-venedégtől mellett.

Holländer Márton

férfiszabó üzlete Kolozsvárt,
Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Nagy választéku raktárából hazai és angol divatszövetekből készít mérték után mindenféle férfiöltönyöket.

Kiváló szabásért és fagonért kezesség vállaltatik.

Szövetmintákat kívánatra küld.

Megrendelésnél elég a mérték beküldése.

356 ö - 26

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEF

női, férfi és gyermek divatára üzletében
NAGYENYEDEN

Ugyan itt egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

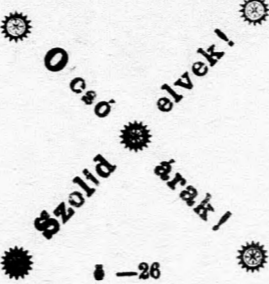
a legszolidabb szabott árak mellett csakis mindig a legjobb minőségű árúk lesznek k... szolgálatva.

HOROSZ ÉS KUPÁS

ezelőtt MESKÓ L.

nődivat, blouz és gyermek-ruhácska üzlete

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 10.

Ujjonnan berendezett üzletében az 1904. évi őszi és téli szeson összes újdonságai rendkívül dús választékban raktárra érkeztek. Minták vidékre bérmentve küldetnek.

GERGELY ISTVÁN
 esztergályos, asztalos és fafaragó
KOLOZSVÁRT.
 Müipari üzlet Unió-u. 20. — Műhely Monostori-út 70.

Műfaragászati és müipari üzletében raktáron tartatik: lakberendezési ezikkek, tajték, borostyán és csontarúk, különleges készítményű pipa és szipkaarúk, tea és diszasztalkák, fali polezok, kepkerekek és fogasok, teke és billiárd készletek, klópli párnák és botokak, stikkoló ramák, sakk garnitúrák és dominók.

Megrendelések teljes lakberendezési fatutor ezikkek, saját avagy adott rajzlapok után, valamint minden ez iparighoz tartozó faragászati ezikkek műhelyemben saját felügyelet alatt készülnek. 265 24-52

Vidéki rendelés és megkeresés azonnal elintéztetik

SCHÄSER FERENCZ GYULAFEHÉRVÁRT
 könyv- és papirkereskedésében havi 4—20 koronás részletfizetésre kaphatók:
Mascagni Record-Grapho-Phonographok,
a legújabb beszélő-gépek.

Mascagni Record-Grapho-Phonographok teljesen zajtalan működnek.

Árak: SYSTEM GRAMOPHON:

Typ. 0 kor. 100.— 10 lemezzel	Automat I. kor. 300.— 10 lemezzel.
" I. " 160.— 10 "	" II. " 350.— 10 "
" II. " 180.— 10 "	" Zonophon lemez 17 1/2 ctm.
" III. " 230.— 10 "	darabja 4 kor. 25 1/2 ctm. 8 kor. 1000 tő 5 kor. Doboza 8 kor.

A Zonophon lemezek mindenféle Gramophonra alkalmazhatók. Zonophon Membran a legökéletesebb, minden Gramophonon használható.

A Mascagni-hengerek kiváló minőségük folytán világszerte ismeretesek. Bejátszott hengerek a legkiválóbb szakemberek vezetése alatt készíttetnek — Nagyszerű berendezésem azon helyzeibe juttat, hogy bejátszott hengereket ele hettefen jó minőségben aránylag nagyon olcsó áron hozhatok piacra.

A hengerek árai a következők: Bejátszott P X henger darabja kor. 3.—, tucatja kor. 30.—
 Be nem játszott P X henger " " 140
 Bejátszott nagy P X henger " " 12.—
 Be nem játszott nagy G X henger " " 7.—

Hengereim eredeti felvételek, teljesen mellékzörej nélkül.
 Kérjük a képes Mascagni Record-Albumot, mely 20.000 darabból álló műsort tartalmaz.

Karácsonyi ajándéktárgyak
 nagy választékban, olcsó áron kaphatók, u. m.: fényképes-levelezőlap és emlék-albumok. Gyermek- és társasjátékok. Diszművek Képes- és meséskönyvek. Ifjúsági iratok. Levélpapírok elegáns dísz-dobozokban.

Minden bárhol és bárki által hirdett könyv, zenemű vagy folyóirat nálam eredeti áron b. szerzhető.

Biasini szálloda
KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Kolozsváron Erdély egyik legrégebb szállodáját, a „Biasini” szállodát a f. évben átvettem, és a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem. Kényelmes olcsó szobák, kitűnő magyar konyha, tisztán kezelt bok, mérsékelt árak, társas és magánkocsi minden vonathoz. 50 lóra istálló. A vidéki és környékbeli közönség találkozó helye.

48 kényelmes szoba.

Hiváló tiszteléttel
RONAI A. JÁNOS
 126 2—52

DAVID VENGZEL
 hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT.

RAKTÁRA:
 az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészeinek.

NAGY JAVÍTÓ MŰHELY.
 Kolozsvár, Deák Ferencz u. 10.
 354 6—26

STRECK JÓZSEF
 KOLOZSVÁRT, Kinizsi-utca 8 szám. (Öv.r.)
 Sárgónyezim: Streck Kolozsvár. — Telefonszám 285.

Új világtárs!
 Gáz- vízvezeték- és szivattyú felszerelési vállalata és raktára. Saját találmányú (Gasolin) levegőgáz-felkészítő készülékeknek egy 60-70 gyertyafényerejű lámpaóránkénti fogyasztás csak 2 1/2 fl., legolcsóbb legökéletesebb és teljesen veszélymentes világitási módszer, legegyszerűbb kezeléssel; minden nagyszag állandó raktára. Levegőgázzal (Gasolin) kivilágítások jutányos áron eszközöltetnek táncszínházak, társas-estélyek és egyéb alkalmakra, rövidebb időre is. Elvállal légszusz berendezéseket át-alkatításokat helyben és vidéken.

Kiváló tiszteléttel
Streck József.
 Új világtárs!

Kérjen mindenki
 saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképészek
 (ezelőtt KATÓ J.)
 KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legökéletesebb kivitelben.

Platin és színes képek,
 Öltözök a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 -104

RÉTHY BÉLA
 GYÓGYSZERÉSI
PEMETEFÜ CZUKORKÁ
 BÉKÉSCSABÁN
 ÁRA 60 fillér.

Köbögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobbra
RÉTHY-féle
pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fl. lér.
 Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Első rangú nőikalap termere
 hívja fel a m. t. hölgyközönség b. figyelmét

LÁNYI BENÖNÉ Kolozsvárt,
 Wesselényi Miklós-utca 2. szám (emelet),
 hol nagy választékban beszerezhetők a legújabb divat szerinti díszített és díszítetlen női, leány, és gyermekkalapok. Nagy választék gyászkalapokban.

Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan teljesít.
 Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.
 355 20—20

SALAMON GÉZA
 czipész
 NAGYENVED, Főtér 25 sz. (Központi vendéglő épület)

Készít a mai kor igényeinek megfelelő **uri-, női- és gyermek czipőket** a legjobb és legfinomabb anyagból. Ugy helybeli, valamint vidéki megrendeléseket is gyorsan és jutányosan eszközöl: 274 26—104

SALAMON GÉZA czipész.
 Czipőkendőcsök raktáron tartatnak! Vevőimnek díjmentes czipőjavítás!

95. szám

UJ!
 Telefon

Van szobák, ebédlő-, hálószoba, Asztalos, gyorsan és pontosan. A n.

SZESZAK
KOLOZSVÁRT.
 Alapítvány 187

Kocsis nagy
 Nagy kocsisja
 technikai gépek
Minde
Videki meg

Gyárunk az ország minden részét: kerekasztal, személyes vezeték, legújatosabb juttatásos arban, Beeser part

255 48—50

Naftallit
 kovács
 Fér
 ebészeti
 szközők

Bu
SOLO

REZONTÓ
 szülő
 csapok
 e szakmá
 szítést jutt
 mindennek
 Vidéki meg
 léseket gyo

RAPOPO
KOLOZSVÁRT

G
 erdélyi

Gya
 — K

UJ! Butorraktár és kárpitos üzlet! UJ!

Telefon szám 259 SZATHMÁRY JÁNOS KOLOZSVÁRT, Malom-utca 8.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy butorraktárban magyar hazai gyártmányok dús választékban kaphatók; u. m. ebédlő-, háló- és szalonberendezések, irodai felszerelések stb. Asztalos és kárpitos munkák rajzszerű elkészítését, valamint minden e szakmába tartozó javítás, átalakítás stb. munkálatokat olcsó áron. gyorsan és pontosan eszközölöm. Vidéki megbízások és megkeresések gyorsan és pontosan eszközöltek. A n. érd. közönség b. pártfogásáért esdve, maradtam kiváló tisztelettel 250 49-52 Szathmáry János.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA
Kocsigyártók
KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben. Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg. Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. — Pontos kiszolgálás. **Mindennemű kocsik raktára.** Vidéki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsik minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is Főcélunk a jó, szolid munka jutányos árban. Beesés pártfogását tisztelettel kérve
Szeszák Ferencz és Fia
Kocsigyártók.
255 48-50

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI
GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.
Alapítóké 200000 kor. NAGYENYEDEN. Alapítóké 200000 kor.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legolcsóbb kamattal mellettt
Betáblázás mellettt adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2 % -ot számít.
Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2 % alapkamattal földművelésre, a kecséérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálog kölcsönöket igényelők részére előnyös feltételek mellett kölcsönözünk. Mindenemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolítjuk le.
Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.
Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után 1904. július 1-től naptól napig 4 1/2 % -ot fizet.

GOLDSTEIN (GERŐ) MÓR
uri szabó divat-terme
NAGYENYED, Főter, Várépület 15. Balla B. úr mellett.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni
szabó-üzletemre
mely a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg van berendezve, ellátandó nagy szövetraktárral. Műhelyemben csakis a legegységesebb ruhák készülnek már 18 frt.-tól kezdve előnyös feltételek mellett is, a miről tisztelt vevőim egy próbarendelés után meggyőződhetnek. Állításom valódiságáról bárki meggyőződhetik, amennyiben nem árasztom el a tisztelt vevőközönséget hazug reklamákkal. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök. Mesteri szabásért kezeskedem
Kiváló tisztelettel
Goldstein (Gerő) Mór.
209 -52

Baumann Arnold
gőzerőre berendezett asztalosárugyára
GYULAFEHÉRVÁRT.

T. Cz.
Szíves figyelmébe ajánlom azt, hogy eddigi nagy butorraktárban 60 teljeseen berendezett szalon, ebédlő, hálószoba stb. bármikor megkaphatók. — E vidék legnagyobb szövetraktára szalon- és fűtőszobákban, szalon- és hálószobákban, kevesebb nagy raktár hajlított székben. — Divanyok nagy választékban teljesen kesken kaphatók. Kárpitos és díszítő műhelyem kiváló szakértelmű munkásokkal van ellátva. Ajánlom egyidejűleg saját készítményű galv. acélsodrony ágybetét és kocsik is teljesen megteleltettem a legmagasabb igényeknek is teljesen megfelelően van berendezve, mind-ahol 100 sőt több koporót tartok raktárban, közülük egy díszes üvegkocsit. Már a 100 koronát meghaladó temetésnél új találmányú s higiénikus szempontból kiváló előnyvel bíró légfertőtlenítő készülékemet (a szifonions-apparat) ingyen adom használatra. Felvállalom. épület, butor, portál, bolt és gyógyszer-tárak berendezését; javítását minden szakmába vágó munkálatokat. Mindennemű mázoló munkák gyorsan és izlésesen készítenek el.
97 4-52

Angol és francia illatszerek
Bel- és külföldi gyógy szerkülönlegességek.
Fertőtlenítő anyagok, padlómaszok
Gazdasági cikkek, állatgyógyászatok.

Köszönetek Gyárak és Cséplőgépekhez.

Naftalín,
kovarpor,
Féreg irtók.
Orvosi és betegápolási eszközök nagybani raktára.

Burger F.
gyógyár üzlete
KOLOZSVÁR, Főter.

REZÖNTÖDE
Készít szeszgyarak, gőzmalomok és vízművekhez való minden öntvényeket. — Cséplőgépek, lokomobílok javítását eszközöl. Pálya munkáinak fő részét szükségeltető kavaró készülékeket. Fürdőkhöz szükségeltető réz-csapok és esavárokat, valamint minden e szakmába vágó sarga réz öntést és készíttést jutányosan elvállal. Továbbá készítt mindennemű réz és ágyufém öntést. Vidéki megkereséseket és megrendeléseket gyorsan, pontosan eszközöl.

RAPOPORT ADOLF rezöntő
KOLOZSVÁR, Fellegrvári-ut 6 sz.
256 3-52

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

BERKOVITS BÉLA női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Főter 3. sz.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlás utazásomból haza érkezvén, az **őszi idényre sok szép újdonságokat** bevásároltam. Különösen bátor vagyok a t. cz. **hölgyek** beesés figyelmét felhívni elegáns és divatos **modell női kabát** raktáromra. Továbbá van szerencsém a t. cz. vevőimet értesíteni, hogy a szabászati műhelyemet a legmodernebbül berendeztem, hol egy tényleg kitünő szabászt alkalmazok, ki a **drezdai szabászati akadémiát végezte**, és még más fővárosokban is szerzett tapasztalatot, képes a legkényesebb igényeknek is eleget tenni. Ajánlom raktáromat dús választékú női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruhákban, valamint elismert legjobb minőségű **Kobrák-féle** hazai gyártmányú női-, férfi- és gyermek-czipőkben, kalap, **esernyő és fehérneműkben**. Beesés látogatását örömmel várva, s magamat szíves pártfogásába ajánlván,
BERKOVITS BÉLA.
427 90 -52

Pontos és szolid kiszolgálás.

Gerstenbrein Tamás
erdélyi márvány, svéd gránit, Labrador és Syenit köipari vállalata
KOLOZSVÁRT.
Gyártelep és központ: KOLOZSVÁRT. Fióktelepek: Nagyszében és Nagyvárad.

Elvállalja a magas építményeknél előforduló összes kőfaragó és kőszobrász munkákat, sirkövek, sirkertések és kapcsolatosan e szakmába vágó mindennemű munkálatokat.
Gerstenbrein Tamás
képesített kőfaragó mester.
252 46-52

1904. évi
agái rend-
érkeztek
túldetnek.
ART
e kaphatók:
phok,
k.
üködnek.
0 lemezzel.
g etmt.
t. 8 kor.
t. 8 kor.
k. Zonophon
hengerek a leg-
tábe juttat, hogy
ezra.
kor. 30 —
artalmaz.
ek és társas-
onokban.
nki
er-féle
kávét
melyek a
a Kath-
je gondo-
ogadását.
termére
figyelmét
ozsvárt,
m (emelet),
ezhetők a
és díszítet-
apok. Nagy
ban. mmmmm
tosan teljesít.
csó árak.
355 20-20
ek czipőket
rendeléseket is
Za czipész.
ezipőjavítás!

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-gyár

BRASSÓBAN.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által ki-próbált s nagy körökben kitünő sikerrel használt külszer:

a VIDDER-féle

REUMA-SZESZ és ERŐ-FLUID

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. **köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma**, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József** úr gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és **Andrássy-ut** 26 és **dr. Egger A.** úr gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. szám. — Ugy- szintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában valamint a készítő

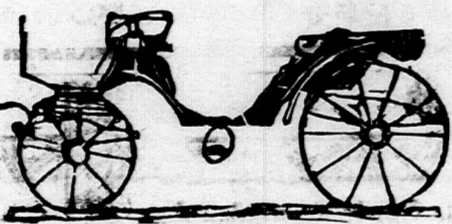
WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S. A.-Ujhely 29. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Ugyisint: **Telegdy Ferencz** gyógyszerésznél
Alvinczen.

425 3-10

Iványi G. kocsigyártó Kolozsvárt,

Berde
Mózes
utca
5. sz.

Készletet tartok a legizlesebb kivitelű kocsikból. Elvállalok e szakmába tartozó javításokat, fényezést, párnázatok elkészítését és újra való bevonását, valamint kovács és kerek munkálatokat a legutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendeléseket a legnagyobb megbízhatósággal gyorsan és pontosan teljesítek, miről hosszú éveken át szerzett gyakorlatom és a korral haladó tanulmányom biztosítják a n. é. közönösget.

Kérdésközlésekre a legnagyobb készséggel válaszolok.

Használt kocsik magas árban becsesültenek.

LÉBER GYULA

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 12. sz.
Telefon 439

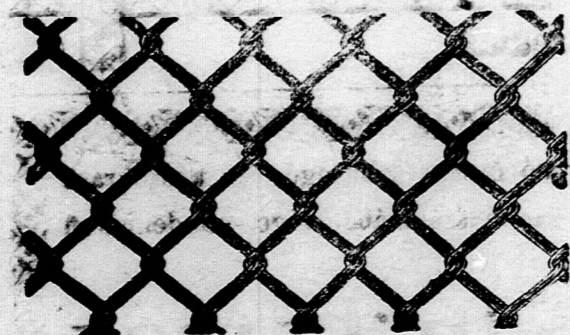
Több kiállításon kitüntetve.

Első erdélyi sodrony-szövetfontat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára.

OLCSÓ KERITÉSEK.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

gépfonatait, disz-kerítéseit és diszkapuit,

továbbá pincze, padlás, felső világossági, magtár és élékamara ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodrony-fonattal való bevonását, átbányó rosták szén, kősz, kavics, föld és porond válogatáshoz, szikrafogó eséplő és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok) stb. 29 42-52

Nagy képes jegyzék kívánatra ingyen.

VAJNA MIKLÓS ÉS TÁRSA

ujjonnan berendezett hazai ipar, vászon, uri- és női divat-áruháza

NAGYENYEDEN.

Alsó-Fehér vármegye legelső és legelőcsőbb bevásárlási forrása.

Kedves kötelességünknek tartjuk a nagybecsült vevőközönségnek szives tudomására hozni, hogy üzletünket a moderu kor igényeinek megfelelően megnagyobbítottuk, ugyisintén a legújabb őszi és téli **ujdonságokkal mesés nagy választékban berendeztük.**

Ez alkalommal bátrak vagyunk nagybecsű figyelmét azon körülményre is felhívni, hogy f. évi november 20-tól bezárólag december 24-ig

nagy karácsonyi vásárt rendezünk

és hogy az ezen alkalomra megállapított mérsékelt árak csupán a jelzett időn belül érvényesek.

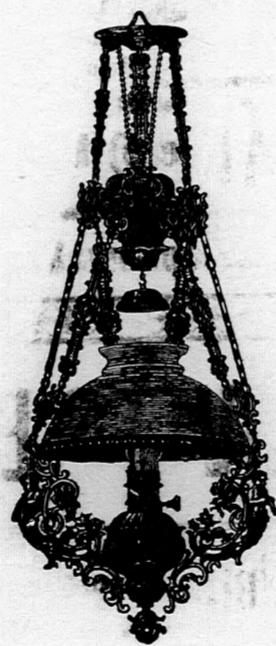
Még a jelen nagy áremelkedések mellett is abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy csakis elsőrendű árukat árúsítunk, miért is kérjük kedves vevőinket ezen alkalmi vételt el nem mulasztani.

3-104

Illo tisztelettel

VAJNA MIKLÓS ÉS TÁRSA.

Menyasszonyok figyelmébe.

Karlsbadi porcellán étkező készletek, gyönyörű kivitelben, szines, 12 személyre, teljesen összeállítva 15 firtól.

Üvegkészletek 12 személyre 66 darab 7 firt 90 kr.
Függő lámpák csigával 3 forint 95 krajczár.

Thea- és kávékészletek. 2 firt 80 kr.,
3 firt. Kina ezös tárgyak. Alkalmi ajándékok.

Kerti gömbök és lámpák. Eredeti gyári árakon! — Vidéki megrendelésnél kérem az utolsó vasuti állomást megírni!

Müller utóda Somlyai

üveg és porcellán kereskedő Kolozsvárt,
Kossuth-Lajos-utca 4 szám.

272 23-52

TÖRS ÉS ORMAI

TELEFON 324 sz. mérnök-vállalkozók TELEFON 324 sz.

műszaki irodája: Kolozsvárt, Mátyás király-tér 18., az első emeleten.

Elvállalja: vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára. Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan klosettek, szivattyu-művek berendezését. — Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetéseket. Raktáron vannak:

vas-, agyag-, és ólom-csövek, szivattyu- Kétszázötven forint ingyen és bérmentve küldetnek kutak, vízvezetési és csatornázási cikkek.

257 6-52

Előfizetési fe

helyben házhoz hord postán kü

Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Egyes szám ára

Hirdetések

centiméterenkénti dík és gyárosok különben részese

Nyilt tér aora

M

A

(*) Gr. Appo nyiltan hangozt nak szándékát obstrukció kin zárkózhat el.

Tehát az ell nak velekedése nebántsvirág, a sem szabad, m nának összes s

Apponyi is. kinövései ellen azt kifogásolja kor és ami ig történnie!

Itt aztán az Kossuth helye sét, miért nem s miért nem meujen tul en még smerről

Pedig az ig el már csirá Tisza István mára elérni söt szükségés

Eljárásuk érthető. Érté történt rideg elnök elt valósítás tani. Ha ezt akkor vajjon

taktikájuk a ostromia le szervezőiök

strukció ki akarták azt, gos izgalmat

Ezzel a ta munkásságát kormányelnő ponáló teki tük a mini

A minap és remek s tört lándzs elfoglalt áll

Bebizony többi száu terére.

Bebizony ben forog; czio éretlen tól akarja

Bebizony tanácskozá szabályok

hárszabályo husz-harmi egész polit meg; a kin értelemben

előre feltel az abszolu akadályozá előtt egye elhatározni

dispoziczió vessen e sen ezen ség erőszá jagszentel nyul; vag fejt s azt elzülteni

Aztán